

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ

Festival of Drama and Theater of Balkan Cultural Space

E

A

T

A

P

THEATRE
AT THE
CROSSROADS

на раскрсјућу

5 – 11.10.2026.

Фестивал драме и позоришта балканског културног простора

Ниш – град на раскршћу путева и култура, град са духом богате прошлости и снагом савременог стваралаштва – са поносом се представља као културна престоница овог дела Балкана. Његове улице, споменици и традиција сведоче о вековима сусрета и прожимања различитих народа, обичаја и уметничких израза. Управо та разноликост обликовала је Ниш у град отвореног срца и отворене сцене.

Фестивал „Театар на раскршћу“ рођен је из те идеје: да позориште буде место где се укрштају путеви, где се различити језици и поетике сусрећу и преплићу, где се из дијалога рађа ново разумевање. Свака представа, сваки сусрет ансамбала и уметника из региона потврђује да позориште превазилази границе и да је снага уметности уједно и снага заједништва.

Ниш на тај начин не само да чува своју традицију града на раскршћу већ је и обнавља у савременом духу. Фестивал показује да спајање различитости није само културна вредност већ и потреба савременог друштва – да се у разноликости проналази заједнички језик и ствара простор слободе, дијалога и разумевања.

Добро дошли у Ниш, у град и на фестивал где се прошлост и садашњост, Исток и Запад, разлике и сличности стапају у јединствено позоришно искуство.

Драгослав Павловић, градоначелник Ниша

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

Мр Дејан Лилић, првак Драмског театра (Скопје, Северна Македонија)

Др Душко Љуштина, менаџер у култури (Загреб, Хрватска)

Василка Бумбарова, театролошкиња (Софија, Бугарска)

Милош Латиновић, књижевник и театролог (Београд, Србија)

Драгослав Павловић, градоначелник Ниша

Снежана Радовић, в. д. директора Народног позоришта Ниш

СЕЛЕКТОР ФЕСТИВАЛА

Др Сашо Огненовски

РЕЧ СЕЛЕКТОРА

Позориште се одувек бавило друштвом, али рекао бих да се највише бавило еклектиком друштва, тј. аспектима човека као друштвеног и социјалног бића. Желећи да отворим неке људске недоумице као мотиве за представе или можда за позоришне концепте, наметнуле су ми се управо те интимне битке које човек води прво у себи, па после са собом.

Ова селекција говори о утицају позоришта на историјске и личне констелације, на погроме који произилазе из лоше процене у генеалогии и у родним релацијама, али и о чудном и помало духовитом транспоновању митова које човек носи у себи као оправдање за своје погрешне одлуке, или можда као искорак у паралелни свет који бисмо могли назвати социјалним лудилом.

Актуелност позоришне представе је једна од њених најважнијих одлика, а понекад и једна од њених најважнијих дилема. Данашње позориште се у глобалном смислу бори са својом аутентичношћу, са истином коју, нажалост, данас видимо у више облика. Када већ говоримо о глобалним кретањима, морамо да имамо у виду унутрашње пориве човека који је већ уништио много тога у својој цивилизацији, свакако у жељи да је што више унапреди и модернизује.

Есенција социјалног и друштвеног бића је у његовом транспоновању у уметничке форме, тако да се фикцијом и аутофикцијом увек бавимо онда када нам је реалност већ дошла преко главе. Ова селекција се свакако бави и контекстом логике у свету који се све више опрашта од ње, али и деконструкцијом наше визије – процесом који предуго траје и који нас, нажалост, увек враћа на почетак.

У суштинском смислу, овај фестивал, чија је есенција „раскршће“, на свом репертоару окупља позоришне уметнике чије су визије и филозофија део заједничког начина промишљања, инспирисаног токовима социјалних, друштвених и политичких кретања.

Селекција представа које ће се наћи на овогодишњем позоришном раскршћу је следећа:

1. МОЈЕ ПОЗОРИШТЕ, ауторски пројекат Бориса Лијешевића, Атеље 212, Београд, Србија

Представа која је унутрашње дилеме позоришног уметника Бориса Лијешевића претворила у уметничко дело, представља вивисекцију инспиративног врела овог ствараоца. Она је врло блиско повезана са биографијом и личним успоменама које на неки начин кореспондирају са свима нама, као и са микростратегијама од детињства до данас које генеришу бунт који је, опет, у свима нама. Где смо ми у овој интимној представи у којој је позоришна сцена катализатор тенденција и иницијација једног духовног живота чије дилеме никада не јењавају? Наша препознавања су на неки начин део те представе и управо та интерактивност отвара неке нове начине промишљања у позоришту.

2. СЛУЧАЈ ВИРЦИНА, Стела Мишковић, режија Дора Ружђак Подолски, Краљевско позориште „Зетски дом“, Цетиње и Центар за културу Тиват, Црна Гора

Ригидност традиције и конзервативизма је један од најтврђих и најопаснијих отрова социјалног живота. Ова представа се бави погубним консеквенцама управо те токсичне традиције, која прети

да уништи духовни живот човека. „Вирцина“ је појава која отвара страшне констелације на овим подручјима, а сам концепт – и у драматуршком и у редитељском смислу – врло дубоко анализира духовне и друштвене битке човека са самим собом; човека који, подупирући традицију, губи тло под ногама и гине у амбису деперсонализације.

3. ЗМАЈ, Јевгениј Шварц, режија Нела Витошевић, Местно гледалиште љубљанско, Љубљана, Словенија

Митови су такође део људске интиме. Измаштани свет и замишљена цивилизација захвалан су мотив за драмску структуру која је углавном сатирична. Она опомиње човека да је његова духовност у свету којим владају митови увек бунтовна, па се дијалози тумаче као борба са аутократијом и деспотизмом, од којих човек ни у једном периоду историје није имао користи. Човек се у својим најдубљим мислима бори са великим змајевима, али они који су конструисани да заробе његову слободу далеко су већи и опаснији.

4. ПУТУЈУЋЕ ПОЗОРИШТЕ ШОПАЛОВИЋ, Љубомир Симовић, режија Александар Поповски, Сатиричко казалиште Керемпукх, Загреб, Хрватска

Позориште је духовна храна, а када те хране понестане – заједно са храном која нас увек чини хедонистима – у човеку се буди бунтовник који са разлогом тражи да позориште буде сведок једног времена. Шопаловић, као позоришни визионар, покушава да постави позориште на место које човек као друштвено и социјално биће заслужује, у времену чији је једини језик оружје. Водећи битке са самим собом, он води битке и са тим временом. Ова представа говори о позоришту као друштвеној обавези којој није дозвољено да се изврши, али и о позоришту као огледалу стварности које аутократе и освајачи ломе у првом налету.

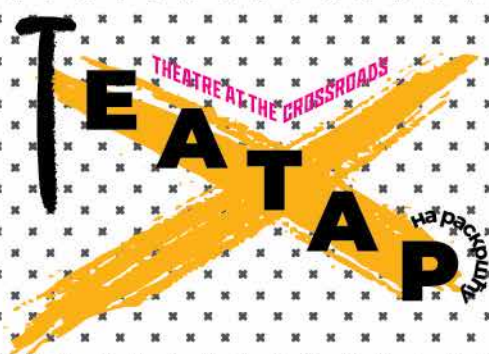
5. ГЛЕМБАЈЕВИ, Мирослав Крлежа, режија Ивица Буљан, НТ „Иван Вазов“, Софија, Бугарска

Концентрација моћи је стратегија која је владарима дала могућност да се играју животима малих људи. Финансијска моћ је увек у венама политичких кретања, док се породични ратови уздижу на ниво коруптивних парадигми. „Глембајеви“ су управо таква друштвена парадигма Мирослава Крлеже, која отвара тамне коридоре плесњивих релација породице чије вертикале улазе у блатнаво дно апсурда. Љубав је можда једини сегмент који може да опере ту суицидну дружину, али Крлежа јој баш и не даје шансу – као што се у време недоумица и унутрашњих борби љубави подсмевају управо они који је нису осетили.

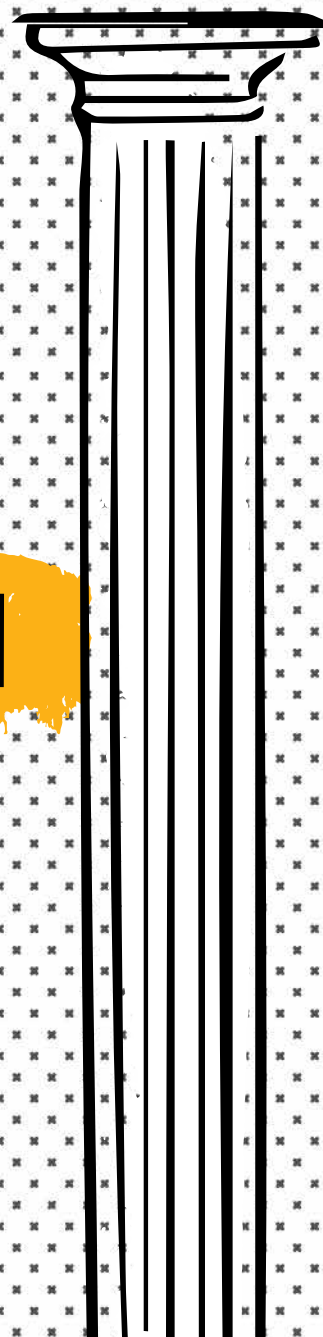
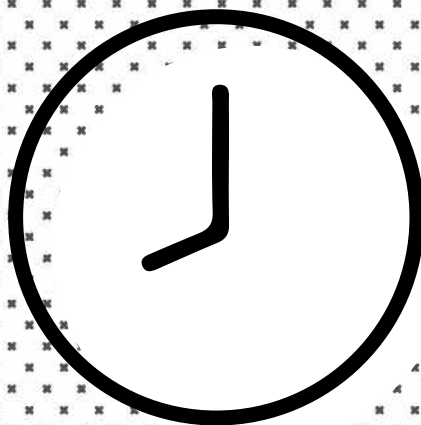
Позориште увек даје могућност погледа уназад, али најпре отвара могућност за анализу будућности. Мислим да је суштина раскршћа управо у том мимоилажењу прошлости и будућности, где је човек заправо најбунтовнији у садашњости, вечито у дилеми одакле долазе његове одлуке и куда води брод који сви ми називамо – животом.

Сашо Огненовски
селектор

ДОБРО ДОШЛИ
НА 7. ФЕСТИВАЛ
ТЕАТАР НА РАСКРШЋУ

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ФЕСТИВАЛА
5. октобар
20.00 Велика сцена Народног позоришта Ниш

ПРОГРАМ

понедељак

5.
октобар

Велика сцена Народног позоришта Ниш 20.00

Народно позориште Ниш (Србија)

СОФКА

По делима Борисава Станковића

Драматизација и режија: Ирфан Менсур

уторак

6.
октобар

Велика сцена Народног позоришта Ниш 20.00

Позориште Атеље 212, Београд (Србија)

МОЈЕ ПОЗОРИШТЕ

Текст и режија: Борис Лијешевић

Мала сцена Народног позоришта Ниш

РАЗГОВОР О ПРЕДСТАВИ

среда

7.
октобар

Велика сцена Народног позоришта Ниш 20.00

Краљевско позориште „Зетски дом“, Цетиње

и Центар за културу Тиват (Црна Гора)

СЛУЧАЈ ВИРЦИНА

Текст: Стела Мишковић

Режија: Дора Ружђак Подолски

Мала сцена Народног позоришта Ниш

РАЗГОВОР О ПРЕДСТАВИ

четвртак

8.
октобар

Велика сцена Народног позоришта Ниш 20.00
Сатиричко казалиште Керемпукх (Загреб, Хрватска)

ПУТУЈУЋЕ КАЗАЛИШТЕ ШОПАЛОВИЋ

Текст: Љубомир Симовић

Режија: Александар Поповски

Мала сцена Народног позоришта Ниш
РАЗГОВОР О ПРЕДСТАВИ

петак

9.
октобар

Велика сцена Народног позоришта Ниш 20.00

Местно гледалиште љубљанско (Љубљана, Словенија)

ЗМАЈ

Текст: Лоренс Сенелик, Јевгениј Шварц

Режија: Нела Витошевић

Мала сцена Народног позоришта Ниш
РАЗГОВОР О ПРЕДСТАВИ

субота

10.
октобар

Велика сцена Народног позоришта Ниш 20.00

Национални театар „Иван Вазов“ (Софија, Бугарска)

ГЛЕМБАЈЕВИ

Текст: Мирослав Крлежа

Режија: Ивица Буљан

Мала сцена Народног позоришта Ниш
РАЗГОВОР О ПРЕДСТАВИ

недеља

11.
октобар

Велика сцена Народног позоришта Ниш 20.00

ЗАТВАРАЊЕ ФЕСТИВАЛА И СВЕЧАНА ДОДЕЛА

НАГРАДА

Градско позориште „Јазавац“ (Бања Лука, Република Српска, БиХ)

ИЗА ТИХ ОЧИЈУ

Текст и режија: Небојша Илић

понедељак

5.

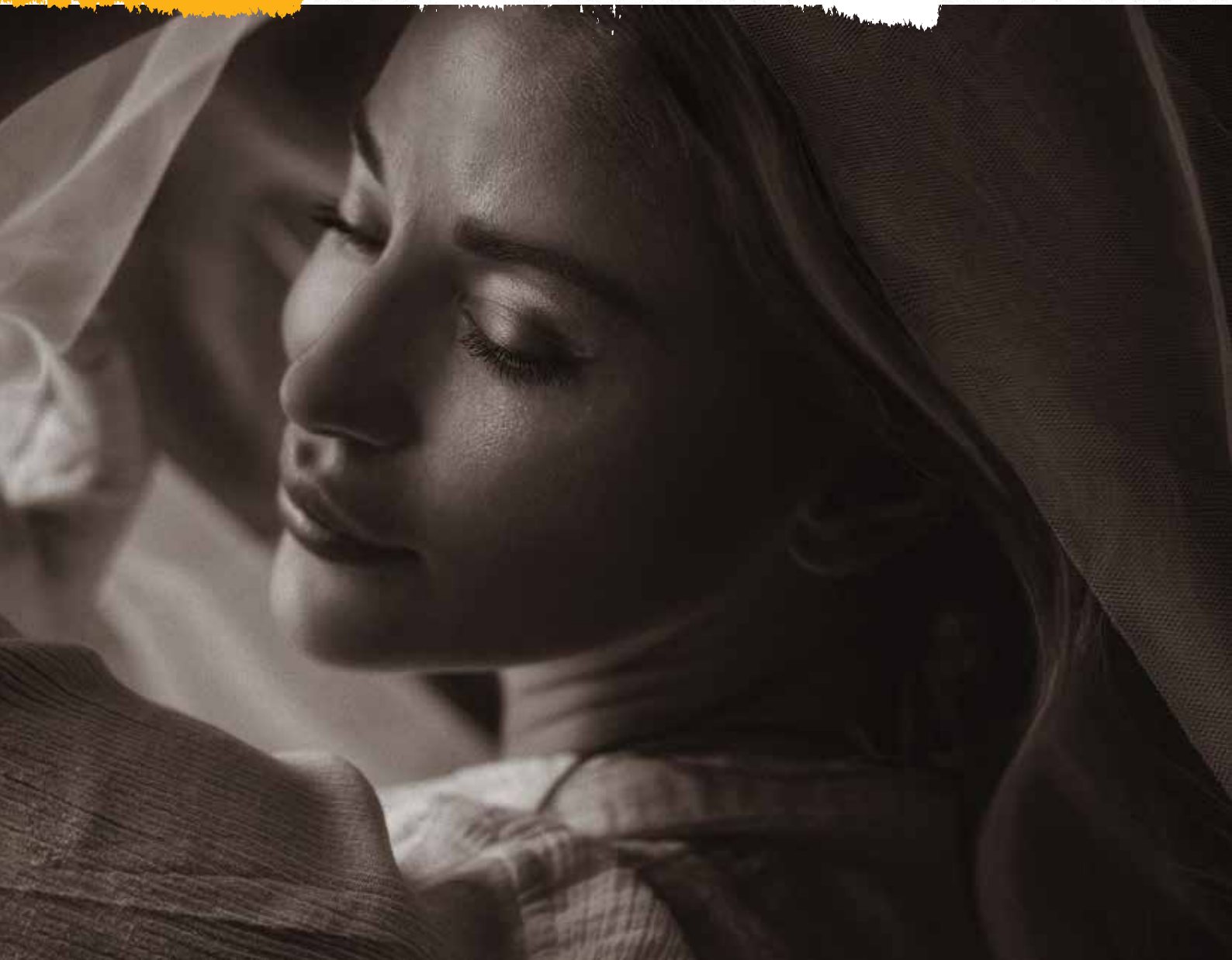
октобар

По делима Борисава Станковића

СОФКА

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ (Србија)

Драматизација и режија: Ирфан Менсур

Режија, драматизација, избор музике и дизајн сцене:

ИРФАН МЕНСУР

Сценографија: КАТАРИНА ПАВЛОВИЋ

Костим: ВЛАДИМИР ПЕКИЋ

Асистент редитеља: БРАТИСЛАВА МИЛИЋ

Кореографија: ДАНИЦА НИЧИЋ

Лектор: НАТАША ИЛИЋ

Народно позориште Ниш се захваљује Андреју Илићу,
власнику ауторских права композитора Сање Илића,
на уступљеним нумерама.

Лица:

Софка: МИЛИЦА МАЈКИЋ, к. г.

Ефенди Мита: МИРОСЛАВ ЈОВИЋ

Газда Марко: АЛЕКСАНДАР КРСТИЋ

Тодора: ВЕСНА СТАНКОВИЋ

Симка: ДРАГАНА ЈОВАНОВИЋ

Магда: ИВАНА НЕДОВИЋ

Ванко: СТЕФАН МЛАДЕНОВИЋ

Тоне: УРОШ МИЛОЈЕВИЋ

Арса: ДАНИЛО ПЕТРОВИЋ

Стана: КАТАРИНА МИТИЋ

Танча: АНДРИЈА МИТИЋ

Дете: САВА ЈАНКОВИЋ, к. г.

Плесачи *Contra Dance Studija*: Даница Ничић, Ања Тонса

Миловановић, Атина Васовић, Силвија Живковић, Никита

Костић, Јелена Мартиновић, Анастасија Савов, Миона Васов,

Алекса Вучковић, Петар Шчепихин, Никола Стевановић, Реља

Мимић, Вукашин Стевановић, Барбара Савић

Организатор: МИЛОШ ПАВЛОВИЋ

Инсписијент: ДОБРИЛА МАРЈАНОВИЋ

Тон-мајстор: АЛЕКСАНДАР СТЕВАНОВИЋ

Дизајн светла: ВОЈКАН ДОБРОСАВЉЕВИЋ

Светло: МАРКО ЋОРЂЕВИЋ

Суфлер: ВАЊА ШУКЛЕТА

ДЕО ИНТЕРВЈУА СА РЕДИТЕЉЕМ ИРФАНОМ МЕНСУРОМ

Аутор Јана Савић, ПР Народног позоришта Ниш

Текст за представу *Софка* урадили сте по делима Борисава Станковића. Како сте и на који начин драматуршки сагледали овај наслов и која су још Станковићева дела обухваћена Вашом драматизацијом?

Ја сам намерно назвао своју драматизацију *Софка*, јер нисам желео да у први план ставим друштвене околности, којима се на неки начин бавио Бора Станковић, него сам хтео да у први план ставим жену; жену у том друштву, жену у тим околностима. Нисам смео да оскрнавим *Нечисту крв*, јер то је заиста велики роман, него сам само неколико елемената и неколико реченица из његових приповедака убацио као неко опште размишљање, које би помогло разумевању *Нечисте крви*. Ја сам комплетан један лик из *Ташане*, (Парапута, кога је играо Мими Павловић и за ту улогу добио награду на Сусретима „Јоаким Вујић“), пребацио у *Нечисту крв*, зато што се у *Нечистој крви* појављује сличан лик и мислим да нисам оскрнавио Бору Станковића тиме што сам тај сличан лик у *Нечистој крви* обогатио на неки начин узимањем Парапите и стављањем у моју драматизацију.

Бора Станковић спада међу најбоље приповедаче унутрашњег света жене и критичара патријархалног друштва, а Софку доживљавамо као један од најплеменитијих и најдубљих женских ликова у нашој књижевности. Коју сте главну покретачку мисао имали када сте њен лик поставили за носиоца наслова драмског текста?

Приватно се дивим женама; дивим се женама и њиховој моћи. Мислим да се преко Софке прелама комплетно друштво тог доба. Када сам ставио Софку као централни лик и кад сам преко Софке почео да ломим своја размишљања о патријархалном друштву са свим својим скарадним обичајима, са свим својим примитивизмима, са свим својим генетским изопаченостима, схватио сам колико жена, моја Софка, мора да трпи и колико је морала да издржи не би ли остала своја. Наравно, она је поражена, али негде у дубини душе је победила, у дубини своје душе је победила. Ја волим жене победнике у сваком облику, па чак и онда када су поражене.

уторак
6.
октобар

Ауторски пројекат Бориса Лијешевића

МОЈЕ ПОЗОРИШТЕ

АТЕЉЕ 212, Београд (Србија)

Текст и режија: Борис Лијешевић

Режија: БОРИС ЛИЈЕШЕВИЋ
Драматург: ДИМИТРИЈЕ КОКАНОВ
Сценографија: САША ИВАНОВИЋ
Костим: МАРИНА СРЕМАЦ
Композитори: ЛП ДУО (СОЊА ЛОНЧАР И АНДРИЈА ПАВЛОВИЋ)
Сарадник за сценски покрет: ДЕНЕШ ДЕБРЕИ
Организатор: БОШКО РАДОЊИЋ
Прва асистенткиња редитеља: ИСИДОРА КУЛЕНОВИЋ
Други асистент редитеља: ЈОВАН ИЛИЋ
Инспицијенткиња: ЈОВАНА ПОПОВИЋ
Суфлерка: АНКА МИЛИЋ
Дизајн и реализација светла: ИГОР МИЛЕНКОВИЋ
Дизајн и реализација звука: ДРАГАН СТЕВАНОВИЋ БАГЗИ
Шминка: ДУБРАВКА БУШАТЛИЈА
Фотограф: БОШКО ЂОРЂЕВИЋ
Захваљујемо се Маји Студен на помоћи.

Играју:
НЕБОЈША ИЛИЋ
АНА МАНДИЋ
ВОЈИН ЋЕТКОВИЋ
БРАНКА ШЕЛИЋ
БОЈАН ЖИРОВИЋ
БОРИС ЛИЈЕШЕВИЋ

РАЗГОВОР СА РЕДИТЕЉЕМ БОРИСОМ ЛИЈЕШЕВИЋЕМ

Драматург представе, Димитрије Коканов

(...) Осјећам као да се сада са својим радом у умјетности мирим, те да овом представом почињем да га волим. Био сам посвађан са својим радом. Завршавао сам неке режије са незадовољством, осјећањем да нисам успио да допрем до себе, да се изразим, да то нисам ја. А гдје сам ја? Ко сам ја? Са тим питањима и почиње ова представа. Коначно сам дао себи за право да направим нешто што дуго желим. Да кренем ка идеји око које дуго обигравам.

(...) Тражио сам начин да будем оштар према себи. Да сам себи изговорим неке истине и да видим шта ћу имати на то да кажем. „Колико уложиш у мене толико ћеш добити”, каже главном јунаку његов дар. Јунак се љути, јер не разумије да није у питању да треба напорно да ради да би добио од свог дара. Не треба да му даје искључиво свој рад, него своје срце, интиму, да му даш оно што ни не знаш да имаш. Оно чега те је стид, оно што си потиснуо. Да се отвориш.

(...) Постати сам своја позорница и сам свој садржај, а онда са те позорнице сагледати себе у слабости, јадности, инхибицијама... А када схватиш да је то књижевно или драмски занимљиво, те да можеш да успоставиш дистанцу од себе инхибираног, запретаног, закључаног, збуњеног, па чак и да се шалиш на тај рачун, ту почиње радост и откриће да све то што ме мучи није тако страшно, није чак ни необично, а ни ријетко.

среда
7.
октобар

Стела Мишковић

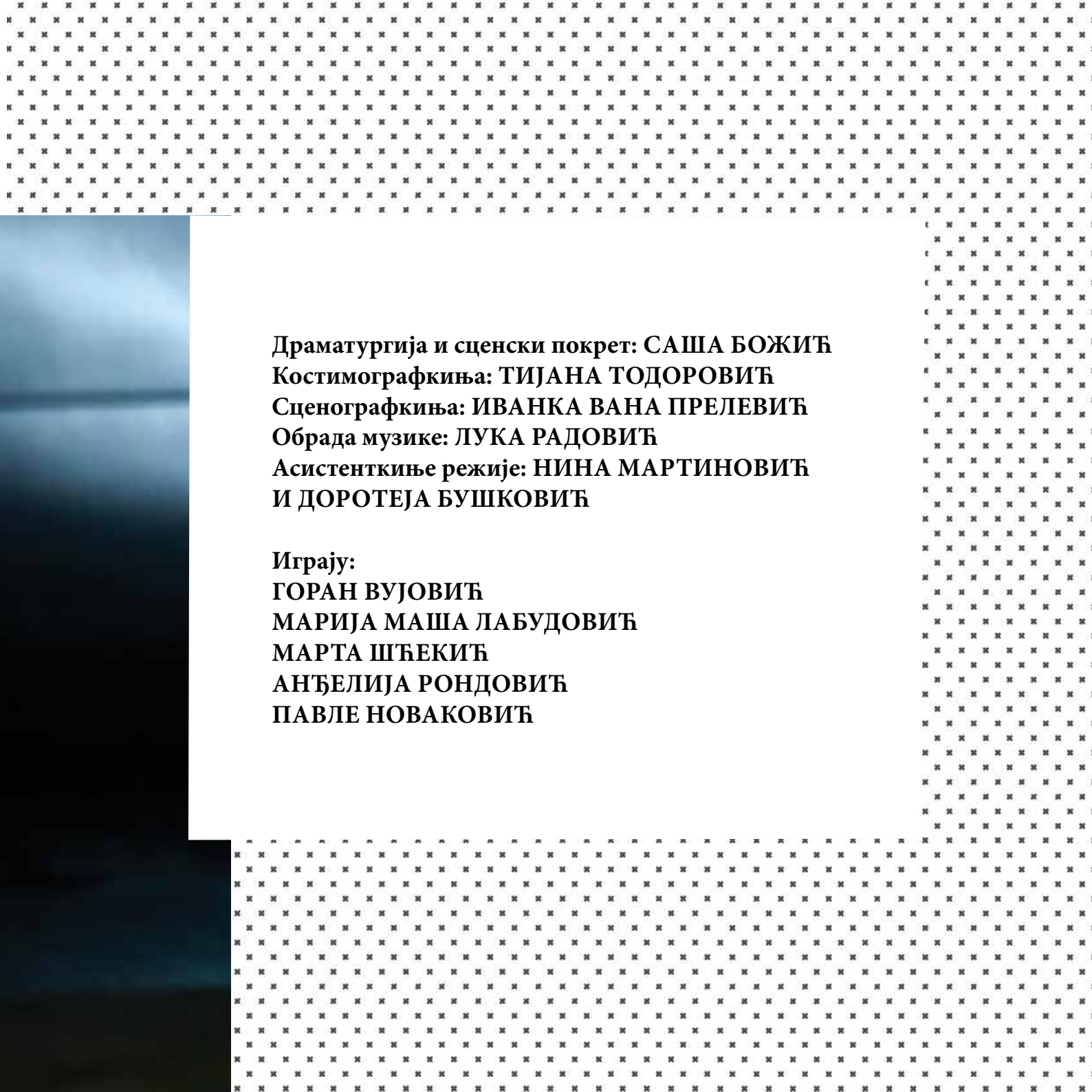
СЛУЧАЈ ВИРЦИНА

КРАЉЕВСКО ПОЗОРИШТЕ „ЗЕТСКИ ДОМ“, Цетиње

И ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ ТИВАТ (Црна Гора)

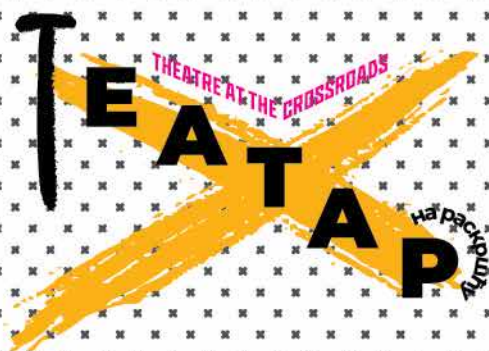
Режија: Дора Ружђак Подолски

Драматургија и сценски покрет: САША БОЖИЋ
Костимографиња: ТИЈАНА ТОДОРОВИЋ
Сценографиња: ИВАНКА ВАНА ПРЕЛЕВИЋ
Обрада музике: ЛУКА РАДОВИЋ
Асистенткиње режије: НИНА МАРТИНОВИЋ
И ДОРОТЕЈА БУШКОВИЋ

Играју:
ГОРАН ВУЈОВИЋ
МАРИЈА МАША ЛАБУДОВИЋ
МАРТА ШЋЕКИЋ
АНЂЕЛИЈА РОНДОВИЋ
ПАВЛЕ НОВАКОВИЋ

РЕЧ РЕДИТЕЉА

Као социолошки и цивилизацијски феномен који је у Црној Гори био општеприхваћен, појам вирћине тек тражи да буде објашњен и сагледан из савременог кута. Но оно што је сигурно, јест да су све вирћине о којима проговарамо у овој представи, управо на валу феминитета који исход има у конструктивности, одживјеле своје вриједне животе у којима су много тога оствариле – подигле ћецу која су израсла у часне и способне људе (Дрко), изградиле нове успјешне животе у страној средини (Тоне), послушале глас својег унутарњег бића (Фетах), живјеле неконвенционални и слободни живот пуним плућима (Дурђана). Мени, којој је као жени требало пуно времена да призна управо ту жену, изнимно је драго да се, причајући ове приче о вирћинешама, увијек можемо подсјетити како нас једино различитости доводе до истине о себи самима. Ма каква та истина била.

Дора Ружђак Подолски

четвртак

8.

октобар

Љубомир Симовић

ПУТУЈУЋЕ КАЗАЛИШТЕ ШОПАЛОВИЋ

САТИРИЧКО КАЗАЛИШТЕ КЕРЕМПУХ (Загреб, Хрватска)

Режија: Александар Поповски

Редитељ: АЛЕКСАНДАР ПОПОВСКИ

Превод: ДОРА ДЕЛБИАНКО

Ауторка адаптације и драматуршкиња: ДОРА ДЕЛБИАНКО

Сценограф: ВАЊА МАГИЋ

Костимографиња: МИА ПОПОВСКА

Аутор музике: МАРЈАН НЕЋАК

Сарадник за сценски покрет: ПРАВДАН ДЕВЛАХОВИЋ

Дизајн светла: ЗДРАВКО СТОЛНИК

Асистенткиња редитеља: ТЕА ЧОРЛУКА

Асистенткиња сценографа: АНА ДОЉАНИН

Вајарски радови: АЛМА МИМИЦА

Видео-дизајн: ДЕНИС ГОЛЕЊА

Инспицијенткиња: ЛОРЕНА МАТЕШИЋ

Играју:

Окупатори:

Мајцен – ДРАЖЕН ЧУЧЕК

Милан – ОЗРЕН ОПАЧИЋ

Дробац – ТАРИК ФИЛИПОВИЋ

Грађани:

Божо Бабић – ДАМИР ПОЉИЧАК

Гина – ИНЕС БОЈАНИЋ

Семка – ОРНЕЛА ВИШТИЦА

Дарко – ЈОСИП БРАКУС

Глумци Путујућег казалишта Шопаловић:

Матија Шопаловић – БОРКО ПЕРИЋ

Елизабета Протић – АНИТА МАТИЋ ДЕЛИЋ

Софија Суботић – ЈОСИПА АНКОВИЋ

Филип Трнавац – МАРКО МАКОВИЧИЋ

Догађа се у Славонији за време окупације. Ужарено лето.

БЕГ У СМИСАО

Постављати Симовићево ремек-дјело *Путујуће казалиште Шопаловић* први пут у Хрватској, на много је начине изниман казалишни догађај. У питању је трагикомедија истанчаног стила, мудра и духовита, својеврсна ода казалишту и умјетности коју позиционира као хуманистички чин наспрам рата, агресије, лудила и свега црног и мрачног у што смо као друштво уроњени. У драматуршком смислу овај текст функционира као метадрама која истражује парадокс људског постојања, потребу за илузијом у тренутку кад је гола стварност неподношљива. Симовић не пише само о рату, већ о сукобу два непомирљива језика – језика умјетности и језика рата.

За грађане који су у окупираном граду у стању сталног грча и страха, глума је увреда или лудост. Симовић овдје поставља кључно питање – је ли бављење умјетношћу док сусједи умиру чин себичности или врхунски чин духовног отпора?

Драматуршки је текст изнимно снажан јер користи контраст. Наиме, док се на тргу припремају стријељања, глумци расправљају о костимима и увјежбавају призоре. Тај сраз баналног и узвишеног ствара специфичну атмосферу у којој се смијемо апсурду, да бисмо тренутак затим били суочени с бруталношћу. То је доказ да умјетност у рату не служи само за забаву и заборав, већ као једино преостало зрцало које друштву показује колико је дубоко потонуло.

На крају, драма сугерира да је рат пролазан, а умјетност је оно што остаје као свједочанство људскости. Нацртане су куће вјечне, за разлику од камених. Чак и кад су глумци претучени или понижени, њихова способност да створе свијет ни из чега тријумфира над деструктивном нарави рата. Симовићева мисао је јасна: умјетност је у рату нужна јер чува машту, а човјек без маште престаје бити људско биће и постаје само број у статистици страдалих или преживјелих. Нажалост, тематика људске деструктивности увијек је актуална па је овај комад управо због тога књижевни класик, јер Симовић дубоко и прецизно сондира људе и њихове обрасце понашања те недвосмислено осуђује биједне пориве крвника да угасе све оно што је креативно, што подразумијева хуманизам. А без стваралачког порива и изградње свијетова уз осјећај за лијепо, цивилизација може преживјети само на разини животиња, односно дивљих звијери.

Дора Делбианко

петак

9.
октобар

Лоренс Сенелик, Јевгениј Шварц

ЗМАЈ

МЕСТНО ГЛЕДАЛИШЧЕ ЉУБЉАНСКО (Љубљана, Словенија)

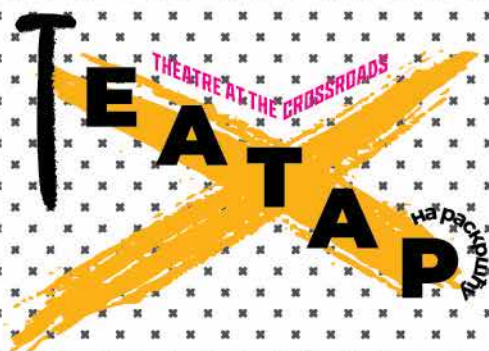
Режија: Нела Витошевић

Режија: НЕЛА ВИТОШЕВИЋ
Преводилац: БОШТЈАН ГОРЕНЦ
Адаптација: НИНА КУЦЛАР СТИКОВИЋ И НЕЛА ВИТОШЕВИЋ
Драматург: НИНА КУЦЛАР СТИКОВИЋ
Сценограф: ИГОР ВАСИЉЕВ
Костимограф: ЈЕЛЕНА ПРОКОВИЋ
Композитор: ВАЛ ФУРСТ
Консултант за језик: БАРБАРА РОГЕЉ
Дизајнер светла: БОШТЈАН КОС
Дизајнер звука: ГАШПЕР ТОРКАР
Асистент костимографа: САША ДРАГАШ

Улоге:

Змај: СЕБАСТИЈАН КАВАЦА
Ланселот, витез луталица: ФИЛИП САМОБОР
Шарлеманка, архиварка: МОЈЦА ФУНКЛ
Елза, њена сестра: АЈДА СМРЕКАР
Градоначелник: УРОШ СМОЛЕЈ
Хенри, градоначелников син: МАТЕВЖ СЛУГА
Мачка: ТЈАША ЖЕЛЕЗНИК
Прва грађанка: ТАЊА ДИМИТРИЕВСКА
Друга грађанка: ЛЕНА ХРИБАР ШКРЛЕЦ
Трећа грађанка: ЈУЛИТА КРОПЕЦ
Грађанин, чувар, тамничар: ЏОЗЕФ НЗОБАНДОРА ХОЗЕ
Дечак, син прве грађанке: НЕЈЦ ЈЕЗЕРНИК

О ПРЕДСТАВИ

На свом путовању, витез Ланселот се зауставља у граду у коме већ четири стотине година влада страшни троглави змај, немилосрдни експлоататор и владар који сваке године бира нову девојку и прождире је. Упркос томе, грађани послушно прихватају његову тиранију. Двеста година нико се отворено није супротставио змају, а неки му се чак и диве. Храбри и добродушни Ланселот жели да ослободи град, па изазива змаја на двобој. Да би се решио изазивача пре борбе, змај прибегава разним триковима, бестидно варајући, подмићујући, уцењујући и подстичући на убиство. Ланселот је изненађен што га чак и грађани, предвођени градоначелником, одвраћају од тога да их спасе из невоља. На крају, витез побеђује змаја и град је спасен. Али годину дана касније, у граду се готово ништа није променило. За то време, бивши градоначелник се уздигао до положаја тиранина, па сада чак и проглашава како је сам убио змаја, и именовао свог сина за новог градоначелника. Змајева владавина је за собом оставила покварене душе, а питање је како променити друштво, да ли је могуће убити змаја у сваком појединцу и чији је то задатак.

субота
10.
октобар

Мирослав Крлежа

ГЛЕМБАЈЕВИ

НАЦИОНАЛНИ ТЕАТАР „ИВАН ВАЗОВ“ (Софија, Бугарска)

Режија: Ивица Буљан

Режија и драматизација: ИВИЦА БУЉАН
Превод: РУСАНКА ЉАПОВА, СИЈКА РАЧЕВА
Сценографија: АЛЕКСАНДАР ДЕНИЋ
Костими: АНА САВИЋ ГЕЦАН
Композитор: МИТЈА ВРХОВНИК СМРЕКАР
Дизајн светла: МИХА ХОРВАТ
Дизајн видео: МЕТКА ГОЛЕЦ
Фотограф: ПЕТКО МАРОДИЈЕВ

Играју:

ДЕЈАН ДОНКОВ
ТЕОДОРА ДУХОВНИКОВА
АНА ПАПАДОПУЛУ
ПЛАМЕН ДИМОВ
ДАРИН АНГЕЛОВ
ВЕСЕЛИН МЕЗЕКЛИЈЕВ
АЛЕКСАНДАР КУНЕВ
КОНСТАНТИН СТАНЧЕВ
АЛЕКСАНДАР ТОНЕВ
АЛЕКСАНДАР КАРАСАНСКИ

Господа Глембајеви (1929) Мирослава Крлеже, дело највећег хрватског писца и једног од најзначајнијих европских модерниста 20. века, представља јединствен спој психолошке драме, друштвене критике и језичког барока. Догађаји у представи одвијају се током једне ноћи, између 1 и 5 сати ујутру, у кући банкара Игњата Глембаја, где се породица окупља како би обележила годишњицу компаније „Глембај“. У традицији Ибзена, Стриндберга и Чехова, Крлежа демонтира буржоаску породицу не само као приватну констелацију сукоба већ као историјску и економску формацију, позорницу на којој се драматизују капитализам, патријархат и морални слом.

Породица Глембај, банкар и трговци чије је богатство изграђено на експлоатацији, превари и смрти, отелотворује оно што је Валтер Бењамин назвао „катастрофалним континуитетом историје“. Глембајеви нису само хрватска породица у Загребу почетком 20. века, они су алегорија европске буржоаске декаденције, сведочанство Адорновог увида да су култура и варварство нераскидиво испреплетени, да префињеност и бруталност расту из истог корена.

За савремену публику, представа одјекује несмањеном хитношћу: у свету дефинисаном финансијским спекулацијама, системском неједнакошћу и корозијом вредности, Крлежина визија говори са пророчком јасноћом. Леоне, блудни син, уметник и бунтовник, служи као трагична савест породице, разоткривајући злочине скривене испод њеног маскираног облика. Његов сукоб са оцем Игњатом и

младом маћехом, баронесом Кастели, кулминира експлозијом истине која разбија крхку фасаду и спроводи оно што би савремена критика назвала „немогућим помирењем“ етике и профита.

Естетска моћ драме лежи у њеном језику, у коме се филозофска рефлексија судара са гротескним претеривањем, лирска меланхолија са бесним инвективама, стварајући текст који је истовремено интиман и монументалан. У Глембајевима, позориште постаје простор историјског памћења и друштвене критике, огледало које нам, са немилосрдном прецизношћу, одражава слику нашег сопственог доба криза.

Свако оживљавање је превазишло пуки позоришни догађај: то је био колективни ритуал у којем друштво препознаје сопствене пукотине и илузије. Представа је достигла култни статус у земљама бивше Југославије, канонско дело које је дефинисало генерације глумаца и редитеља, стварајући култне улоге попут Леонеа, баронице Кастели, Беатрис и Игњата Глембаја.

Ивица Буљан, редитељ

недеља

11.

октобар

ЗАТВАРАЊЕ ФЕСТИВАЛА
И СВЕЧАНА ДОДЕЛА НАГРАДА

Небојша Илић

ИЗА ТИХ ОЧИЈУ

ГРАДСКО ПОЗОРИШТЕ „ЈАЗАВАЦ“ (Бања Лука, Република Српска, БиХ)

режија: Небојша Илић

Аутор текста и редитељ: НЕБОЈША ЦИЛЕ ИЛИЋ
Сценографија: САРА СТЈЕПАНОВИЋ
Костим: ВЛАДИМИРКА ВЕЛАГА
Аутор музике: ЈОВАН ИЛИЋ
Организатор: АЊА КАСАЛОВИЋ*
Асистент редитеља: КОЉА ВАСИЋ**
Дизајн промотивног материјала: АНДРЕА АЛЕКСИЋ

Играју:
ЖЕЉКО СТЈЕПАНОВИЋ
СЛАЂАНА ЗРНИЋ
АЛЕКСАНДАР СТОЈКОВИЋ
НАТАША ПЕРИЋ
ЉУБИША САВАНОВИЋ
АНА ВИНЧИЋ
ИСИДОРА ДАВИДОВИЋ
МИОДРАГ ЈОВАНОВИЋ

*студенткиња четврте године Продукције на АУБЛ у класи
доц. Соње Ђурић
**студент треће године Филмске и ТВ режије у класи
професора Саше Хајдуковића

РЕЧ РЕДИТЕЉА

Представа *Иза тих очију* је састављена од седам сцена. Свака од њих је о неком псу.

Пас је проблем, помоћ, део оставинске расправе, средство за упознавање оних који су усамљени, предмет сукоба итд...

Сцене су (ако смем да кажем) – нежне, духовите, блесаве, емотивне... пружају прилику за игру, коју глумци не пропуштају!

У једној од сцена лик нам говори да гледа свог пса у очи, и да се пита – шта је иза тих очију! И заиста, и ја се питам заједно са глумцима и свима који су учествовали у раду на овој представи, исто питање! Као да се у очима тих бића, крије нека – тајна. Тајна о Ономе ко је створио и псе, и људе, и сву твар...

Надам се да ће ово бити представа која ће публику насмејати и огрејати!

Још нешто. Сасвим неформално...

Ја сам одушевљен људима које сам срео и упознао у „Јазавцу”! Осим што су сви до једног сјајни, духовити, откачени и истовремено озбиљни, гаје неку атмосферу у свом позоришту, која јако личи на мој Атеље 212!

У прилици сам да радим нешто што сам смислио, са дивним људима, у сјајној атмосфери... у Бањој Луци... граду који волим!

Свестан сам да се ово не дешава много пута у животу, па уживам у сваком тренутку!!

Небојша Циле Илић, редитељ

ПРАТЕЋИ

уторак

6.
октобар

Мала сцена Народног позоришта Ниш 18.30

Промоција часописа Музеја позоришне уметности Србије

ТЕАТРОН 211/212

и монографије **МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ 75 ГОДИНА**

На промоцији говоре:

Мр Александра Милошевић, музејски саветник и ауторка монографије
Весна Буројевић, директорка Музеја позоришне уметности Србије

Доњи фоаје Народног позоришта Ниш 19.30

Отварање изложбе фотографија Музеја позоришне уметности Србије

МИРА ТРАИЛОВИЋ – НОВО ДОБА СРПСКОГ ПОЗОРИШТА

ауторка мр Александра Милошевић

О изложби говори: мр Александра Милошевић, ауторка изложбе

среда

7.
октобар

Мала сцена Народног позоришта Ниш 18.00

Transversal Theater Company, Амстердам (Холандија)

ЖИВОТНЕ ЛИНИЈЕ: БЛАВАЦКА – ФРОЈД

Текст: Џон Мекензи, Брајан Рејнолдс и Савијана Станеску

Режија: Брајан Рејнолдс

ПРОГРАМ

петак

9.
октобар

Мала сцена Народног позоришта Ниш 18.00

Центар за културу Жабљак (Црна Гора)

ПРВА ЉУБАВ

Текст: Јанко Јелић

Адаптација и режија: Милош Латиновић

субота

10.
октобар

Мала сцена Народног позоришта Ниш 18.00

Гостиварски театар, Гостивар (Северна Македонија)

ХАУСИТЕРИ

Текст: Горјан Милошевски

Режија: Игор Ивковић

Горњи фоаје Народног позоришта Ниш 19.00

Промоција књиге

КА УМЕТНОСТИ ГЛУМЕ

О књизи говори аутор др Душан Матејић

среда
7.
октобар

Џон Мекензи, Брајан Рејнолдс и Савијана Станеску

ЖИВОТНЕ ЛИНИЈЕ: БЛАВАЦКА – ФРОЈД

(LifeLines: Blavatsky Freud Experience)

TRANSVERSAL THEATER COMPANY, Амстердам (Холандија)

Режија: Брајан Рејнолдс

Режија: БРАЈАН РЕЈНОЛДС
Драматизација: ЏОН МЕКЕНЗИ
Кореографија: КЕЈЛА ЕМЕРСОН
Музика: ВИННИ ОЛИВИЈЕРИ
Видео дизајн: ЏОН МЕКЕНЗИ, МЕРЛ ДЕВИТ III,
СЈАОНАН ЧЕН
Дизајн светла: ЛОНИ РАФАЕЛ АЛКАРАЗ
Техничар: КЕСИ НЕЗБИТ

Играју:
КЕЈЛА ЕМЕРСОН
ГОША ЛОРЕНЦ
БРАЈАН РЕЈНОЛДС
ЕМИЛИЈА СИМЕОНОВ

О ПРЕДСТАВИ

Шта нас чини људима у тренутку када се свет око нас распада?

Животне линије: Блавацка – Фројд је постдрамски, интермедијални плесно-позоришни перформанс који кроз сусрет духовности, психоанализе, ритуала и савремених технологија истражује једно од најстаријих људских питања – питање настанка живота и потребе да разумемо сопствено постојање.

На сцену, као путници кроз време, ступају Хелена Блавацка, једна од оснивачица савременог теозофског покрета и Сигмунд Фројд, утемељивач психоанализе. Њихове различите представе о пореклу човека, свести и унутрашњем свету прекида појава жене која се налази на прагу мајчинства, у свету захваћеном ратом и кризом. Њено искуство постаје тачка судара различитих времена, знања и начина на које човек покушава да објасни живот.

Представа спаја драмски текст, ритуал, плес, музику, живу извођачку енергију и аудиовизуелне технологије. Амерички џез и балкански музички елементи сусрећу се са живом виолином, док дигиталне слике

и садржаји генерисани вештачком интелигенцијом граде сценски простор у којем се границе између стварног и виртуелног, древног и савременог, тела и технологије непрестано померају.

Блавацка и Фројд овде нису само историјске личности. Они постају симболи две велике људске потребе: потребе да верујемо и потребе да разумемо. Насупрот њима стоји тело, рођење и сирова људска егзистенција – оно искуство које претходи свакој теорији, филозофији и науци.

Животне линије зато не нуде једноставне одговоре. Оне отварају простор за питање може ли човек, суочен са траумом, насиљем и глобалном кризом, поново пронаћи начин да разуме другог човека – и да сачува саосећање.

У сусрету позоришта, плеса, музике и нових технологија настаје сценски ритуал савременог доба: потрага за животом, смислом и могућношћу да, упркос свему, останемо људи.

петак

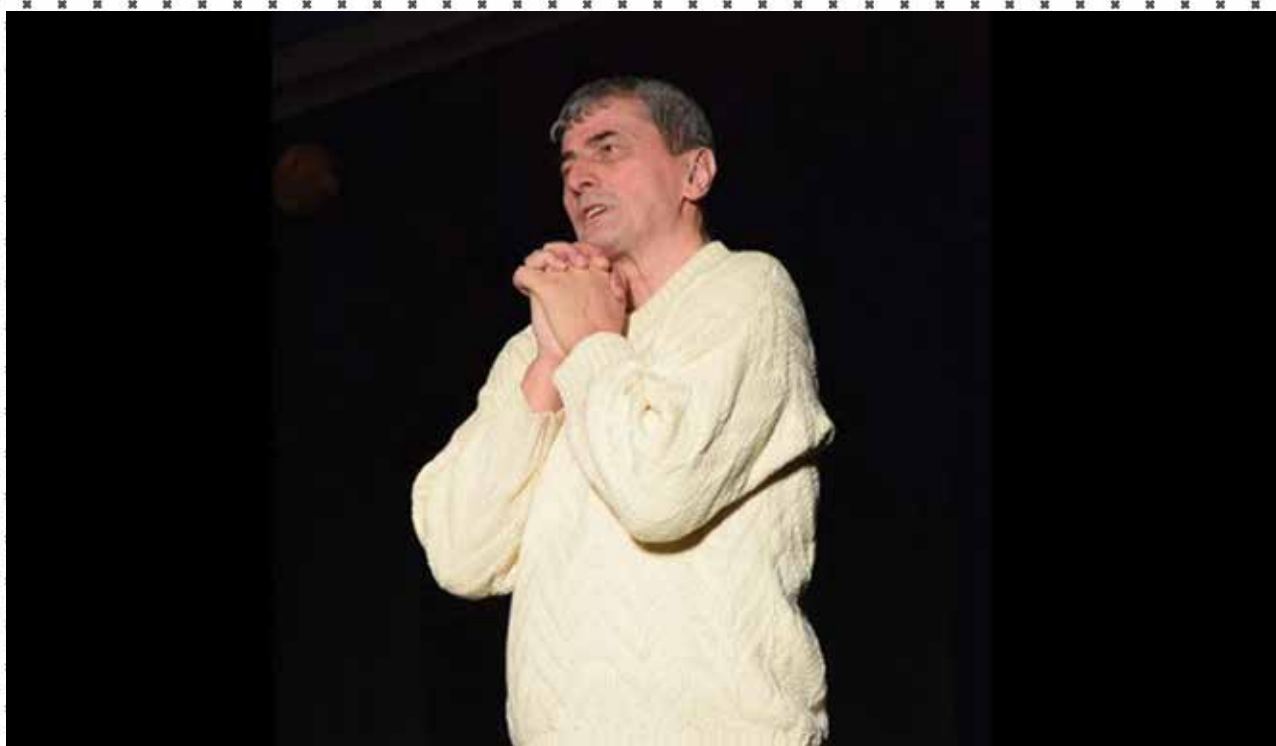
9.
октобар

Јанко Јелић

ПРВА ЉУБАВ

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ ЖАБЉАК, Црна Гора

Режија: Милош Латиновић

Режија, драматизација, костим и сценографија:
МИЛОШ ЛАТИНОВИЋ

Игра:
ВЕЛИЗАР ВЕЈО КАСАЛИЦА

О ПРЕДСТАВИ

Шта остаје од једног живота када прођу године?

Прва љубав је монодрама која кроз причу о одрастању, сећању и пролазности времена отвара простор за препознавање оних осећања која, упркос годинама, никада сасвим не нестају.

Радња нас враћа у црногорско село друге половине 20. века, у време када се традиционални начин живота полако мења и уступа место новом добу. У средишту приче налази се једноставан младић и његово прво велико љубавно искуство – сусрет са девојком, који ће остати заувек уписан у његово сећање. Наизглед мала и обична прича о првој љубави тако прераста у причу о одрастању, сазревању и човеку који, гледајући уназад, покушава да разуме сопствени живот.

Јанко Јелић гради свет представе из свакодневних ситуација, препознатљивог црногорског менталитета и специфичног хумора. Међутим, иза комичног слоја постепено се отварају дубље теме – усамљеност, пролазност, изгубљене прилике и потреба човека да сачува оно што је некада било важно.

У режији и драматизацији Милоша Латиновића, *Прва љубав* функционише као интимна исповест, али и као универзална прича о времену које пролази, док успомене остају. Велизар Вејо Касалица кроз прецизну, непосредну и изразито сугестивну глумачку игру гради читав свет представе, прелазећи из хумора у сету и из свакодневног у дубоко лично.

Посебна вредност монодраме јесте у томе што се иза приче једног човека препознаје искуство многих: прва љубав можда јесте непоновљива, али сећање на њу остаје једно од ретких места у животу у којем време накратко престаје да пролази.

субота
10.
октобар

Горјан Милошевски

ХАУСИТЕРИ

ГОСТИВАРСКИ ТЕАТАР, ГОСТИВАР (Северна Македонија)

Режија: Игор Ивковић

Играју:

ИРЕНА ИЛИЈЕВСКА

ДАРКО ВЕЉИЋ

АРИАН ЕЈУПИ

Деа (глас): КУЈТИМЕ АХМЕТИ

Милан (глас): ДРИТОН ЛАЗАМИ

Сценографија и костим: ИРЕНА БОНЕВСКА ЧАЛОВСКА

Избор музике: ИГОР ИВКОВИЋ

Дизајн плаката, фотографија и видео: МУХАРЕМ ШАЋИРИ

Суфлер: ЂУЛСУМ КОЧИ ДЕРВИШИ

Инспицијент: ФАТОН СТАФАИ

Тон-мајстор: АЛБЕРТ СЕЛМАНИ

Мајстори светла: ЈЕТМИР АБДУРАИМИ

и МИРАН ХАЛИДИ

О ПРЕДСТАВИ

Представа *Хауситери* је савремена драма са елементима комедије, која кроз живот младог брачног пара покреће питања о контроли, надзору, материјалној несигурности и цени коју је човек спреман да плати за наизглед бољи живот. Оно што почиње као необична понуда за посао постепено прераста у опасну игру у којој границе између приватности, достојанства и преживљавања нестају.

„Било ми је важно да представа не остане само прича о три особе, већ да постане слика друштва у којем се човек постепено претвара у производ, број или садржај за посматрање. Међутим, у својој суштини, ово је и прича о љубави и могућности поновног проналажења другог, али и нас самих“, каже редитељ Игор Ивковић.

Аутор Горјан Милошевски истиче да га је у тексту занимао тренутак када човек, притиснут свакодневним проблемима, почиње добровољно да се одриче сопствене слободе: „Ликови нису хероји, али нису ни криви. Они су обични људи који покушавају да преживе у свету где све има цену, чак и интимност. Хумор у тексту није само за забаву, већ се кроз њега најјасније види апсурдност стварности. Срећан сам што ова драма добија сценски живот у Гостиварском позоришту и што је створена представа која не нуди лаке одговоре, већ покреће важна питања.“

У представи играју Ирена Илијевска, Дарко Вељић и Ариан Ејупи.

Глумица Ирена Илијевска, која игра лик Саре, каже да је жена која дуго покушава да испуни очекивања других, све док не схвати да се у том процесу дистанцирала од саме себе: „Њена борба је гласна, искрена и веома препознатљива. Верујем да ће се публика смејати, али ће и осетити бол скривен иза наизглед комичних ситуација.“

За глумца Дарка Вељића, који је гостовао као Давор, највећи изазов је био пронаћи равнотежу између хумора, неспретности и рањивости лика: „Давор стално покушава да докаже да може да обезбеди бољи живот, а притом не примећује колико губи.“

Глумац Ариан Ејупи, који игра Арменда, истиче да његов лик није само представник система, већ и човек заробљен у његовим правилима: „Он посматра, контролише и манипулише, али иза његове сигурности крије се страх да би и сам могао бити замењен. Управо та дуалност чини лик сложеним и узбудљивим за играње.“

Хауситери је представа о људима који живе у систему који их стално посматра, процењује и замењује. Њен хумор је препознатљив и са њим се може поистоветити, али иза смеха остаје горко питање: колико далеко можемо ићи пре него што изгубимо себе, наглашава Гостиварско позориште.

Извор: портал СЛОБОДЕН ПЕЧАТ

СТРУЧНИ ЖИРИ

ИРФАН МЕНСУР, глумац, редитељ и професор (Србија)

АНЂЕЛИКА СИМИЋ, глумица (Србија)

Проф. др НЕНАД НОВАКОВИЋ, експерт за електронске медије и менаџмент у култури (БиХ)

Мр ДЕЈАН ПРОЈКОВСКИ, редитељ (С. Македонија)

Мр НИНА ПЛАВАЊАЦ, драматуршкиња (Србија)

ИРФАН МЕНСУР (Сарајево, 1952) матурирао је у Нишу, а глуму студирао у Београду на Академији за позориште, филм, радио и телевизију.

Више од четири деценије уметнички је везан за Југословенско драмско позориште, у којем је остварио бројне значајне улоге. Током богате каријере играо је у великом броју позоришних представа, филмова и телевизијских остварења.

Поред глуме, бави се позоришном режијом, а више од двадесет година радио је и као професор глуме.

Био је члан жирија и селектор позоришних и филмских фестивала. За глумачки и редитељски рад добитник је бројних награда и признања.

АНЂЕЛИКА СИМИЋ (Велики Црљени, 1972) дипломирала је глуму на Академији уметности у Новом Саду, у класи Боре Драшковића. Чланица је Југословенског драмског позоришта од 2012. године. Остварила је запажене улоге у Југословенском драмском позоришту, Народном позоришту у Београду, Звездара театру, Народном позоришту Сомбор, Атељеу 212, Народном позоришту Суботица, Битеф театру и другим позориштима.

Играла је и у бројним телевизијским и филмским остварењима.

Добитница је Стеријине награде, награде „Ардалион“ за главну женску улогу, више годишњих награда

Југословенског драмског позоришта, награда за главну женску улогу на Војвођанским позоришним сусретима, као и других значајних позоришних и филмских признања.

Проф. др НЕНАД (Стојана) НОВАКОВИЋ, (Горњи Вијачани код Прњавора, 1960) професионалну каријеру градио је у областима образовања, културе и медија. Дипломирао је југословенску књижевност и српско-хрватски језик на Филозофском факултету у Приштини, а докторирао на Факултету за менаџмент Универзитета „Алфа“ у Београду.

Током каријере био је новинар и уредник, директор Радија Републике Српске, генерални директор „Гласа Српске“, директор и уредник Издавачког предузећа „Бесједа“, директор Народног позоришта Републике Српске, директор високошколске установе *Banja Luka College* и декан Факултета за медије.

Оснивач је и покретач више часописа и издавачких пројеката, а обављао је и функције председника Удружења издавача Републике Српске и Ваздухопловног савеза БиХ. Био је члан жирија бројних позоришних и филмских фестивала, организатор фестивала, сајмова, научних и стручних скупова, као и аутор и уредник бројних стручних и научних публикација и телевизијских програма.

Мр ДЕЈАН ПРОЈКОВСКИ (Битољ, 1979) дипломирао је и магистрирао позоришну режију у Софији, на Националној академији за позоришну и филмску уметност, у класи проф. Красимира Спасова.

Професор је позоришне режије и глуме. Афирмисао се као редитељ великих дела светске класике, стварајући представе препознатљиве естетике и иновативног сценског језика. Режирао је у Северној Македонији, Србији, Бугарској, Русији, Хрватској, Турској, Црној Гори, Мађарској, Босни и Херцеговини и Јужној Кореји, као и у копродукцијама са немачким, италијанским и словеначким позориштима и фестивалима.

За изузетна уметничка достигнућа добитник је бројних домаћих и међународних признања. На фестивалу „Војдан

Чернодрински“ више пута је награђиван Гран пријем за најбољу представу и наградом за режију, а на фестивалима „Стоби“ и ФИАТ освојио је награде за најбољу режију и представу. Добитник је и награде за најоригиналније позоришно истраживање на фестивалу ИНФАНТ.

Међу бројним признањима издвајају се награде на фестивалима „Сплитско лето“, „Борини позоришни дани“, „Позоришно пролеће“, „Театар у тврђави“, Фестивал професионалних позоришта Војводине, као и Afife – једно од најзначајнијих позоришних признања у Турској.

Добитник је међународне награде за режију *Anadolu Tiyatro* у Истанбулу 2024. и 2026. године. На Театарској олимпијади у Мађарској 2023. године учествовао је са представама „Ана Карењина“ и „Ричард III“.

Добитник је и награде „13. новембар“, признања Града Скопља за висока уметничка достигнућа.

МрНИНА ПЛАВАЊАЦ (Београд, 1998) дипломирала је драматургију на Факултету драмских уметности у Београду 2019. године, под менторством Биљане Србљановић. На истом факултету 2025. године завршила је мастер академске студије на Катедри за позоришну и радио режију, под менторством Кокана Младеновића.

Њени ауторски драмски текстови праизведени су у Македонском народном театру, Народном позоришту Сомбор, Народном позоришту Кикинда и Народном позоришту Суботица. Као редитељка потписује представу *Острво девица* у Дорћол плацу.

Добитница је Стеријине награде за драмски текст *Име у пепелу* 2024. године и награде Босанског народног позоришта Зеница за најбољи неинсценирани босанскохерцеговачки драмски текст за драму *Петрова лутка* 2025. године. Добитница је и награде за најбољи текст за драматизацију „Дневника Ане Франк“. Била је финалисткиња за Стеријину, Хартефактову и европску награду „Аурора“.

Ауторка је драматизација *Настасја Филиповна*, по мотивима романа *Идиот* Ф. М. Достојевског и *Дневник Ане Франк*. Као драматуршкиња сарађивала је на бројним представама, међу којима су *Коса*, *Прозор*, *Сада није јули*, *Мушкост у грлу*, *На отвореном друму* и *Сабирни центар*. Као коауторка драмских текстова радила је на представама *Деца Паклене поморанце*, *Гуливерова путовања*, *4 зида*, *Људи без гробова* и *Цео живот за годину дана*.

Представе на којима је радила као ауторка и драматуршкиња селековане су и награђиване на више од двадесет регионалних и међународних фестивала. Њени драмски текстови објављени су на српском, енглеском, македонском и пољском језику.

ОКРУГЛИ СТО КРИТИКЕ

Модератор округлог стола критике:

ОЛИВЕРА МИЛОШЕВИЋ, новинарка и театролошкиња

Др МАРИНА МИЛИВОЈЕВИЋ МАЂАРЕВ, професорка Академије уметности Нови Сад и критичарка недељника *Време*

ЖЕЉКА ТУРЧИНОВИЋ, драматуршкиња и уредница Театролошке и драмске библиотеке Хрватског центра *ITI*, главна уредница часописа *Казалиште*

Др ЈЕЛЕНА С. ПЕРИЋ, театролошкиња и позоришна критичарка Радио Београда 2

ОЛИВЕРА МИЛОШЕВИЋ, одговорна уредница у Редакцији за културу и уметност Културно образовног програма РТС-а.

Дипломирала је новинарство на Факултету политичких наука и била на постдипломским студијама из области социологије културе и позоришта.

Новинарску каријеру започела је 1988. године у

Београдском програму РТС-а. Позориште је област коју прати од почетка каријере. Од 2000. године је одговорни уредник у Редакцији за културу Београдског и Јутарњег програма. Од 2001. уреднику Редакцији за културу и уметност РТС-а. Пуних 15 година била је аутор, уредник и водитељ емисије *Беокулт*. Аутор је, уредник и водитељ *Хроника Битефа* и бројних емисија из серијала *ТВ Фељтон – Портрети*, у којима представља рад значајних позоришних стваралаца. Од оснивања је један од аутора и уредника емисије *Културни дневник*.

Ауторка је серијала *Театрологике*, који је посвећен истакнутим позоришним уметницима из региона. Ауторка је серијала *Метаморфозе*, у којем је низ од 70 ексклузивних емисија посвећених нашим најзначајнијим драмским уметницима. Уз обиље инсерата из позоришних представа илуструје рад сваког саговорника и кроз сваку епизоду истражује унутрашњи креативни процес глумаца, редитеља, драмских писаца и других уметника чији је рад обележио савремену домаћу сцену.

Ауторка је серијала *Креативни дистрикт*, посвећеног савременим уметницима са простора Србије који данас живе и стварају широм Европе и света.

Од 1993. године је члан редакције позоришних новина *Лудус*, које објављује Удружење драмских уметника Србије. Ауторске текстове и интервјуе из области позоришта објављује у новинама, часописима и недељницима: *Лудус*, *Сцена*, *Театрон*, *НИН*, *Грађански лист*, *Преступ*, *Европа*.

Ауторка је монографије Никита Миливојевић: *Ја овде силазим* и књига *Театрологике 1 и 2*.

Др МАРИНА МИЛИВОЈЕВИЋ МАЂАРЕВ је дипломирала на Катедри за драматургију на ФДУ 1992. године, где је магистрирала 1997. године и докторирала 2008. године.

Аутор је књига *Бити у позоришту* (Дејан Мијач, Слободан Унковски и Душан Јовановић – редитељски

стилови у ЈДП-у), *Фантастика у драмама Владимира Велмар-Јанковића и Примењено позориште у Војводини од 2000. године до данас* (заједно са Миланом Мађаревим и Иваном Правдићем) и *Нови наратив – однос према националној историји у Србији у драмским делима на крају 20. века*.

Од 1999. до 2011. године радила је као драматург у ЈДП-у. Сарађивала је са значајним редитељима из земље и иностранства и уређивала програме за представе и посебна издања. Од октобра 2011. године ради на Академији уметности у Новом Саду. Сада је у звању редовног професора. Предаје историју светске драме и позоришта (област теорија драме и позоришта) и анализу драмског стваралаштва на Катедри за драматургију (област уметност).

Њене драме за децу и омладину извођене су у професионалним позориштима у земљи и иностранству.

Ауторка је више десетина радио-драма и ТВ сценарија. Објавила је бројне театролошке есеје у позоришним часописима и зборницима у земљи и иностранству. Члан је уредништва позоришног часописа *Сцена* и главна и одговорна уредница *Зборника радова Академије уметности Нови Сад*.

Била је селекторка 60. и 61. фестивала Стеријино позорје и 59. и 60. Југословенског позоришног фестивала – Без превода.

Објављује позоришне критике у недељнику *Време*.

Председница је Управног одбора Удружења критичара и театролога Србије.

ЖЕЉКА ТУРЧИНОВИЋ рођена у Загребу, драматуршкиња, уредница, театролошкиња.

Образовање: Школа за ритмику и плес у Загребу, Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу (југославистика, компаративна књижевност), драматургија на Академији драмске уметности у Загребу.

Радила као професионална плесачица и кореографикиња савременог плеса у првом ансамблу савременог плеса у региону (*Студио за савремени плес*, Загреб), виша

саветница за позориште у Министарству културе РХ, а најдуже раздобље своје професионалне каријере провела је као главна уредница Драмског програма ХРТ-а.

Од 2001. године председница је Хрватског центра ИТИ (*International Theatre Institute*), где се бави креирањем међународне културне сарадње у области позоришта и драме. Главна је уредница театарских књига, часописа и публикација (библиотека *Мансиони*, часопис *Казалиште, Croatian Theatre*).

Чланица је уредништва часописа за плесну уметност *Кретања*.

Била је чланица Извршног одбора Светског ИТИ (2004–2011).

Била је селекторка фестивала: Марулићеви дани (2007–2008), Гавелине вечери (2007), Нај, нај фестивал, Жар птица, МЕСС у Сарајеву (2008, босанскохерцеговачка селекција), Дани сатире и Међународни фестивал малих сцена у Ријеци.

Често ради као чланица или председница жирија фестивала, струковних награда као и већа за позоришну и драмску уметност и међународну сарадњу у Министарству културе РХ, Граду Загребу и Граду Ријеци.

Добитница је двеју награда СЛУК-а, 1995 и 1997, за најбоље сценске адаптације, као и награде „Жар птица“ за најбољу драматизацију (2004).

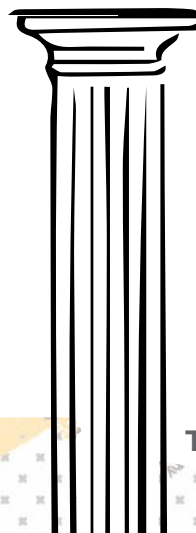
Др ЈЕЛЕНА С. ПЕРИЋ је рођена 1982. године у Вршцу. Студирала је на Филолошком факултету у Београду (Група за српску књижевност и језик), на којем је одбранила и докторску дисертацију 2018. године (*Пригодна драма у српској књижевности 18. и 19. века*).

Запослена је као доцент на предметима Историја светске драме и позоришта, Историја српског позоришта и драме и Савремене тенденције у српкој драми и позоришту на Катедри за продукцију драмских и аудиовизуелних уметности и медија Факултета за дипломатију и безбедност Универзитета

Унион – „Никола Тесла“ у Београду.

Стручна и научна интересовања Јелене С. Перић усмерена су ка књижевним токовима 19. и 20. века. До сада је објавила једну монографију (*Политичка драма и позориште у драмама Драгослава Михаиловића*) и више радова у престижним научним часописима, а њен научно-истраживачки рад пре свега се бави историјом драме и позоришта, као и социологијом позоришта. Као модератор округлог стола била је ангажована током 28, 29, 30. и 31. фестивала класике „Вршачка позоришна јесен“, а функцију модератора округлог стола обављала је и на 42. „Бориним позоришним данима“ у Врању. Рецензирала је књиге *Антологија биографске монодраме*, *Приближавање позоришту 3*, *Колаж о Поповићу* аутора Радомира Путника. Била је члан жирија за доделу награде „Нушићев жирадо“, коју за кратку сатиричну причу додељују Народна библиотека у Новом Бечеју и Фондација „Нушић“ из Београда, а такође и члан жирија за доделу 43. награде „Бранислав Нушић“, коју додељује Удружење драмских писаца Србије.

Позоришни критичар је Културног програма Радио Београда 2, аутор и уредник емисија *Клуб 2* и *Маске* Радио Београда 2.

ЖИРИ НОВИНАРА

СОЊА ТОДОРОВИЋ ШЕГРТ (Радио Београд)

БОРКА ГОЛУБОВИЋ-ТРЕБЈЕШАНИН (Политика)

ЉУДМИЛА РИСТИЋ МИЛАДИНОВИЋ (ТВ Коперникус)

НАГРАДЕ

Награда за најбољу представу – 1 награда;

Награда за режију – 1 награда;

Награда за глумачко остварење: 4 награде;

- најбоља женска улога – 1 награда;
- најбоља мушка улога – 1 награда;
- награда за најбољу младу глумицу – 1 награда;
- награда за најбољег младог глумца – 1 награда;

Награда за сценографско остварење – 1 награда;

Награда за костимографско остварење – 1 награда;

Награда за оригиналну сценску музику – 1 награда;

Награда за сценски покрет – 1 награда;

Награда округлог стола критике – 1 награда;

Специјална награда – 1 награда;

Награда жирија новинара – 1 награда.

ОСНИВАЧИ ФЕСТИВАЛА
ГРАД НИШ
НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
НИШ

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ

Festival of Drama and Theater of Balkan Cultural Space

E THEATRE
AT THE
CROSSROADS

A на раскрсју
Т културн

A

P

5-11.10.2026.

Фестивал драме и позоришта балканског културног простора

**7. ФЕСТИВАЛ
„ТЕАТАР НА РАСКРШЋУ”**

**Издавач
НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ**

**За издавача
Снежана РАДОВИЋ, в. д. директора**

**Уредник
Тамара МИЛОСАВЉЕВИЋ**

**Визуелни идентитет
Студио ДРА**

**Лектор
Наташа ИЛИЋ**

Тираж: 300 примерака

2026

Народно позориште Ниш

Синђелићев трг 66, 18000 Ниш, Србија

Централа +381 (0)18 527 371

Управа +381 (0)18 245 441

Благајна +381 (0)18 245 472

Маркетинг +381 (0)18 245 478, +381 (0)18 209 220

E-mail: npnis@narodnopozeristenis.rs

upravnik@narodnopozeristenis.rs

uprava@narodnopozeristenis.rs

marketing@narodnopozeristenis.rs

tehnika@narodnopozeristenis.rs

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
НИШ